

Pompeu Fabra als Jocs Florals de Mataró de 1918

ANNA COMAS I VALLS

Aquest 2018 fa 100 anys que es van celebrar al Teatre Clavé els Jocs Florals que va presidir, en la seva vessant literària, Pompeu Fabra.

Amb motiu de la commemoració dels 150 anys del seu naixement, que tingué lloc a la vila de Gràcia – quan encara era municipi independent de Barcelona – el 20 de febrer de 1868 i dels 100 anys de la publicació de la *Gramàtica catalana*, a tot el país es recorda la seva figura i la seva obra. M'ha semblat, doncs, interessant parlar dels Jocs Florals que es van celebrar a la nostra ciutat l'any 1918 i en els quals ell va ser protagonista.

Origen i evolució dels Jocs Florals

Els Jocs Florals tenen el seu origen a Tolosa de Llenguadoc. Allí l'any 1323, es fundava la Sobregaya Companyia dels Set Trobadors, entitat que cercava la restitució de la poesia trobadoresca i de la llengua occitana, que aleshores estava en decadència. Els Set Trobadors van adreçar-se a tots els poetes de la *Langue d'Oc* animant-los a participar-hi i a guanyar una *Violeta de fin aur*, premi atorgat a la millor composició. Molts autors catalans també s'hi van sentir convocats.

La crida va tenir èxit, però en va resultar una poesia artificiosa, amb una obsessió per la forma. Va servir, tanmateix, per descobrir els veritables poetes. La tradició es mantindria fins al 1484.

L'any 1393, per desig del rei Joan I el

Caçador¹ – anomenat també l'Aimador de la Gentilesa – i sota la seva protecció, es va fundar a Barcelona el Consistori de la Gaia Ciència, que va introduir a Catalunya la tradició dels Jocs Florals. Imitaren les característiques de l'escola de Tolosa. Molts dels poetes catalans de l'època concorrien als dos certàmens, a Tolosa i Barcelona.

Pompeu Fabra i Poch

¹ Joan I el Caçador. Perpinyà, 1350 – Foixà, 1396. Fou un rei culte, un humanista. Fill de Pere III el Cerimoniós i Elionor de Sicília. El seu naixement posà fi als enfrontaments entre el rei Pere i els nobles aragonesos i valencians que havien provocat la Guerra de la Unió.

Els Jocs Florals es van mantenir fins a finals del segle XV sota la protecció dels reis de la Corona Catalano – Aragonesa. Es van tornar a instaurar a Catalunya al segle XIX, en plena Renaixença, concretament a Barcelona, el primer diumenge de maig de 1859. Per iniciativa d' un grup d'escriptors i intel·lectuals catalans, entre els que s'hi comptaven Antoni de Bofarull, Victor Balaguer, Manuel Milà i Fontanals i Joaquim Rubió i Ors, es sol·licità a l'Ajuntament de Barcelona la restauració dels Jocs. L'Ajuntament de la capital els posà sota la seva protecció constituint el Consistori dels Jocs Florals.

*Arxiu Comarcal del Maresme. Col·lecció de postals de Mataró
Postal 065 Mataró Teatre Clavé Palace*

El lema fou *Patria, Fides, Amor* en al·lusió als tres premis ordinaris: la Flor Natural, premi a la millor poesia amorosa; l'Englantina, a la millor poesia patriòtica; i la Viola, al millor poema religiós. El guanyador de tres premis ordinaris era investit Mestre en Gai Saber.

Un gran sector d'intel·lectuals i polítics catalanistes donaren suport als Jocs, consideraven que contribuïen al prestigi de la literatura catalana culta, que arribarien a un públic que podia llegir

literatura escrita en català i que seria un motor de dinamització cultural catalanista. Els Jocs Florals van aglutinar participants de sectors i d'ideologies ben diferents. Aquesta diversitat ideològica es manifestava en els discursos que s'hi pronunciaven depenent de qui els organitzava i de qui els presidia.

El punt més polèmic va ser la posició contrària de la majoria dels organitzadors a acceptar les normes fabrianes aprovades per l'Institut d'Estudis Catalans l'any 1913. A inicis dels segle XX els Jocs van començar a considerar-se unes institucions caduques. Hi va haver diversos intents de modernització.

L'any 1914 un grup d'escriptors i poetes, encapçalats per Josep Carner, també ho van intentar sense èxit.

Les normes ortogràfiques aprovades el 1913 no van ser acceptades fins als Jocs Florals de Barcelona de 1934 quan, Francesc Matheu va convidar Pompeu Fabra a presidir-los. Fabra va acceptar i va fer un discurs totalment conciliador.

L'escriptor Artur Bladé va escriure referint-se a aquells fets: «Les normes ortogràfiques es van aprovar l'any 1913, però van tenir la seva consagració definitiva l'any 1934, quan Francesc Matheu va oferir a Pompeu Fabra la presidència del Jocs. Es pot dir que acabava un procés que havia durat un quart de segle».

Durant la Dictadura de Primo de Rivera van ser prohibits i l'any 1925 es van

ACM La Nau Setmanari Nacionalista Any II Núm. LXI Mataró 28 juliol 1918. Capçalera

celebrar a Tolosa de Llenguadoc. Es van tornar a reprendre durant la República i

després de la Guerra Civil es van haver de celebrar a l'exili. Finalment, a partir de 1978 es van tornar a celebrar a Barcelona.

Els Jocs Florals de 1918 a Mataró

L'any 1918 la Joventut Nacionalista de la Unió Regionalista de Catalunya a Mataró que presidia Antoni Marfà i Serra – que va ser propietari de la *Impremta Minerva* i impulsor del *Diari de Mataró* – i el setmanari nacionalista *La Nau*, òrgan de la Lliga Regionalista a Mataró, organitzaren uns Jocs Florals. Es van celebrar el diumenge 28 de juliol, l'endemà de Les Santes, a les 12 del migdia, al Teatre Clavé.

A Mataró no s'havia celebrat cap Jocs Florals des de l'any 1905, organitzats per la societat Nueva Constancia que presidia Rafel Carreras. En va ser president del jurat Josep Puig i Cadafalch.

La revista *La Nau*, en la seva edició del 15 de juny de 1918, fa una crida a la participació dient: «Als conreadors de la nostra parla i als músics de la nostra terra, les entitats organitzadores dels

Jocs Florals de Mataró, vos conviden a concórrer a la gaia festa, que es celebrarà en les vinents festes de les Santes».

Van oferir la presidència del jurat literari a Pompeu Fabra que la va acceptar. Cal dir que Fabra, al llarg de la seva vida, només va presidir quatre Jocs Florals – 1915 a Lleida, 1918 a Mataró, 1934 a Barcelona i 1946 a Montpeller, a l'exili.-

L'apartat literari

El jurat el formaven Pompeu Fabra, que exercia de president, els vocals van ser el poeta Jaume Bofill i Mates² – Guerau de Liost -, Joaquim Cabot i Rovira³, l'escolapi Josep Soler Garde⁴, Josep

2 Jaume Bofill i Matas. Olot, 1887 – Barcelona, 1933. Poeta, periodista i polític. Com a poeta signà amb el pseudònim Guerau de Liost. Una de les seves obres més conegudes és “ *La muntanya d'ametistes* “. Va ser una figura clau del Noucentisme i un dels fundadors d'Acció Catalana.

3 Joaquim Cabot i Rovira. Barcelona, 1861 – 1951. Orfebre, empresari, financer, escriptor i polític. De família mataronina fou un clar exponent de la burgesia catalana de l'època.

4 Josep Soler i Garde. Barcelona, 1873 – 1944. Escolapi. Predicador i escriptor. Rector

Morató i Grau⁵ i Salvador Llanas i Rabassa⁶ i actuà com a secretari el poeta Lluís Valeri i Sahís⁷, que aleshores era director del setmanari *La Nau*. S'hi van presentar un total de 245 obres.

Josep Carner i Puig-Oriol

Aquests Jocs Florals tindrien un ressò important per dos motius: el contundent discurs que hi va pronunciar Fabra i la qualitat i nom dels poetes que hi van participar.

de l'Escola Pia de Mataró on l'any 1913, va crear la primera Associació d'Antics Alumnes de tot l'Estat.

5 Josep Morató i Grau. Girona, 1875 – Barcelona, 1918. Novel·lista i autor teatral. Redactor en cap de *La Veu de Catalunya* de 1910 a 1918. Va dirigir la revista *Patufet* i col·laborà a diverses revistes.

6 Salvador Llanas i Rabassa. Mataró, 1854 – 1928. Periodista i escriptor. Fou director del *Diari de Mataró*. Va escriure novel·les històriques, poesia i teatre.

7 Lluís Valeri i Sahís. Barcelona, 1891 – 1971. Advocat i poeta. Va participar en diversos Jocs Florals.

Josep Maria de Sagarra

Va guanyar la Flor Natural, per a la «millor poesia que canti l'amor», Josep Carner⁸ amb el poema *El salt de la mar*. El premi, ofert per les entitats organitzadores, estava dotat amb 250 pessetes.

L'Englantina, al «millor poema que canti la Pàtria», va ser per a Josep M. de Sagarra⁹ amb *Terra costera*. El premi de 250 pessetes el va oferir el diputat a Corts pel districte de Mataró Carles de Fortuny, Baró d'Esponellà.

8 Josep Carner i Puig-Oriol. Barcelona, 1884 – Brussel·les, 1970. Poeta, periodista, traductor i diplomàtic. És un dels màxims representants del Noucentisme. Fou un dels principals defensors de les reformes fabrianes. Un dels seus llibres de poesia més important és *“Els fruits saborosos”* Se'l coneix com “El príncep de les lletres.”

9 Josep M. de Sagarra i de Castellarnau. Barcelona, 1894 – 1961. Dramaturg, poeta, novel·lista, periodista i traductor Cal destacar el seu èxit com a dramaturg. És l'autor dramàtic més popular de la postguerra i el que ha arribat més al gran públic. Algunes obres seves són *El poema de Nadal*, *El comte Arnau* o *L'hostal de la Glòria*.

La Viola, a la «millor poesia que canti la fe», va ser per al poema *Romiatge* de Jaume Martí i Marull.¹⁰ El Bisbe de Girona, el mataroní Francesc de P. Mas i Oliver, va costejar el premi per un import de 100 pessetes.

ACM La Nau Setmanari Nacionalista
Any II Núm. LXI Mataró 28 juliol 1918.
Fotografia de Teresa Baladia

El quart premi, poesia de tema lliure, el va guanyar Ventura Gassol amb el poema *Càntic*. El premi de 100 pessetes el va oferir el president de la Mancomunitat de Catalunya Josep Puig i Cadafalch.

El cinquè premi, a la «millor poesia de caient popular», es concedí a Clementina Arderiu amb el poema *Cant a la soledat*.

¹⁰ Jaume Martí i Marull. 1887 - ?. Escriptor, poeta i autor teatral. Col·laborà en diverses publicacions periòdiques en català. La Biblioteca Gentil li publicà "*Rosa de Jericó*" i "*Glòria*".

El premi era de 100 pessetes ofert per la Unió Regionalista de Catalunya.

El sisè premi, per al millor treball en prosa, es va concedir *ex aequo* a Carles Riba pel treball *L'home que no tenia lleure per l'amor* i a Alfons Maseras per *Reflexions d'un navegant*. El premi, ofert per Xavier Sastre i Aldrufeu, tenia un import de 200 pessetes.

Altres premiats van ser Josep M. Vidal i Pomar, Prudenci Bertrana, Josep M. Tous i Maroto, Josep M. López Picó i Lluís Bertran Pijoan; els premis van ser oferts per l'arxiprest de Santa Maria, el rector de la parròquia de Sant Joan i Sant Josep, la Unió Gremial, el Círcol Catòlic d'Obrers i la Societat Iris, entre d'altres.

Com es pot comprovar en aquests Jocs hi van participar una plèiade d'escriptors i poetes que, molts d'ells, esdevindrien els grans noms, les primeres figures de la literatura catalana de la primera meitat del segle XX.

Així ho recollia la premsa de l'època escrivint: «La valor literària del nostres Jocs Florals ha estat palesament reconeguda per tothom. Mataró ha sigut honrat amb la presència dels prínceps de la lírica catalana i amb els mestres de la nostra bella prosa»¹¹.

El discurs de Pompeu Fabra

El 1918 feia cinc anys que s'havien aprovat les normes ortogràfiques. La polèmica entre els anti fabrians i els pro fabrians era ben viva; hi havia un nombre important d'escriptors i poetes que es resistien a acceptar les normes de l'Institut d'Estudis Catalans.

¹¹ *La Nau. Setmanari nacionalista*. 3 d'agost de 1918.

Joan Lamote de Grignon

Fabra creia que era el moment de buscar la màxima expansió i extensió social de les normes ortogràfiques i ho feia, sempre que tenia ocasió, amb importants intervencions públiques, com el discurs que va pronunciar a la nostra ciutat.

En el seu discurs, titulat *Filòlegs i poetes*, es va adreçar als que ell anomenava 'indisciplinats', tal com ho havia fet als Jocs Florals de Lleida el 1915. Va parlar de la necessitat de continuar treballant per depurar la llengua, del paper dels escriptors i sobretot dels escriptors joves en aquesta tasca, i els va encoratjar a seguir la lluita contra aquells literats que, segons Fabra, estaven instal·lats en la comoditat i voldrien deturar l'obra en favor de la llengua.

Em sembla il·lustratiu, pel seu interès i contingut, reproduir alguns fragments d'aquest discurs.

«En l'acte d'avui res no m'ha semblat tant escaient com parlar de la bona tasca dels escriptors actuals, perfectament

orientats i deslliurats en fi dels errors d'aquell nostre període romàntic en què es cantaven les excel·lències de la espontaneïtat i de la indisciplina. Jo em complac des d'aquí a felicitar-los ben cordialment per llur tasca, i voldria, si calgués, encoratjar-los contra els atacs de llurs enemics, que també són els meus.»

«I qui són els nostres enemics? Els més són gent habituada a les comoditats d'un català tot acostat al castellà, als quals molesta l'esforç de diferenciació a què els obliga la nostra dèria purificadora; hi ha també gent negada i vanitosa a qui irrita l'èxit d'una obra a la qual ells no han sabut col·laborar; hi ha, encara, alguns antics escriptors que, havent ells també treballat un dia per la depuració i l'enriquiment del català, avui, davant els progressos recents no saben resignar-se a veure's superats i voldrien deturar l'obra de redreçament de la llengua, que porta un grau de perfecció que a ells no els fou donat d'aconseguir».

I va acabar dient:

«Que l'actitud dels nostres enemics ens serveixi de lliçó. En l'obra del redreçament del català, nosaltres també ens hem de veure superats. Però que això no ens dolgui; que això no ens porti a oposar-nos als futurs avançaments.

Mataronins, pensem que per sobre de tot hi ha el redreçament de la nostra llengua!»¹²

L'apartat musical

En l'apartat musical d'aquests Jocs Florals s'hi van presentar 17

12 Generalitat de Catalunya. Departament de Presidència (1998). *Homenatge a Pompeu Fabra – 1868 – 1948*, Col·lecció Catalans Il·lustres. Barcelona, p. 161.

composicions.

El jurat estava presidit pel prestigiós músic i compositor Joan Lamote de Grignon;¹³ els vocals van ser Julià Palanca¹⁴, Joaquim Pecanins¹⁵ i Josep Cumellas¹⁶; actuava com a secretari Joan Balcells¹⁷.

El primer premi a la millor composició de banda, que estava dotat amb 250 pessetes, va quedar desert.

13 Joan Lamote de Grignon i Bocquet. Barcelona, 1872 – 1949. Reconegut pianista, compositor i director d'orquestra. Professor de piano i director del Conservatori del Liceu. L'any 1911 fundà l'Orquestra Simfònica de Barcelona i La Banda Municipal. El 1913 dirigí La Filharmònica de Berlín. El 1943 fundà i dirigí l'Orquestra Municipal de València.

14 Julià Palanca i Massià. Sagunt, 1883 – Barcelona, 1964. Director d'orquestra, musicòleg i compositor. Fou deixeble, entre d'altres, de Felip Pedrell. Guanyà la plaça de músic militar i dirigí la Banda Militar de Granollers.

15 Joaquim Pecanins i Fàbregas. Prats de Lluçanès, 1883 – Banyoles, 1948. Compositor i pedagog. Dirigí l'Orfeó Manresà de 1908 a 1920 i posteriorment l'Escola de Música de Terrassa. El 1936 s'instal·là a Banyoles on exercí de professor de música fins a la seva mort.

16 Josep Cumellas i Ribó. Barcelona, 1875 – 1940. Compositor i organista. Fou organista de Sant Felip Neri i Nostra Senyora de Pompeia a Barcelona. Va ser un dels fundadors de l'Orfeó Gracienc i de l'Orfeó Montserrat. Com a compositor ha estat un referent per a les formacions corals del país.

17 Joan Balcells i García. Barcelona, 1882 – 1972. Compositor de música per a coral, teatre líric i sardanes. Professor a l'Escola Municipal de Música de Barcelona. Mestre de capella de Sant Felip Neri. Fundador de l'Orfeó Gracienc el dirigí de 1904 fins al 1936 i després de la Guerra Civil fins al 1945.

El segon premi es va atorgar a Josep Sancho i Marraco¹⁸ per la composició *Fantasia per a banda sobre motius populars*. El premi, ofert pel Foment Mataroní, era de 100 pessetes. Es va concedir un premi extraordinari de 50 pessetes a la composició per a petita banda *Scherzo* de Joan Gay.¹⁹

El tercer premi va ser per a la composició de caire popular a quatre veus *Cançó trista* del compositor mallorquí Baltasar Samper²⁰. El premi de 200 pessetes el va oferir el diputat a Corts Antoni Miracle i Mercader. També es va concedir un premi extraordinari de 50 pessetes a la cançó *La dida de l'infant*

18 Josep Sancho i Marraco. La Garriga, 1879 – 1960. Compositor i organista. Fou mestre de capella de la catedral de Barcelona de 1923 a 1957. Va compondre més de 500 obres tant de caràcter profà com religiós. Participà en nombrosos concursos musicals en els quals obtingué molts premis.

19 Joan Gay i Planella. En el *Diario de Mataró y su comarca* del 30 de juliol de 1918 consta amb el cognom "Gall". Sembla que es refereix al músic i compositor Joan Gay i Planella. Barcelona, 1867 – Buenos Aires, 1926. Va desenvolupar la seva carrera professional a Catalunya, Cuba i l'Argentina. Dirigí la Societat Coral Catalunya Nova succeint Enric Morera, l'Orfeó Català de l'Havana i l'Academia de Bellas Artes de Corrientes, Argentina. Va compondre nombroses cançons i sarsueles.

20 Baltasar Samper i Marquès. Palma de Mallorca, 1888 – Ciutat de Mèxic, 1966. Pianista, compositor, director d'orquestra i crític musical. Està considerat una de les figures principals del Noucentisme i de les més rellevants de la primera meitat del segle XX. Militant d'Acció Catalana s'exilià primer a Tolosa de Llenguadoc i després a Mèxic, on va ser professor del Conservatorio Nacional de Música de México.

de mossèn Higini Anglès²¹.

El quart premi al millor recull de melodies per a cant i piano de sabor català no es va adjudicar. Finançava el premi amb 50 pessetes l'Orfeó Mataroní.

Tant els membres del jurat com els músics premiats eren músics, compositors i directors de reconeguda solvència al nostre país.

La reina dels Jocs Florals va ser Teresa Baladia i Mestre, neboda de Pompeu Fabra, filla de Jaume Baladia i de Teresa Mestre.

El Cos d'adjunts

Per fer front a les despeses ocasionades en l'organització dels Jocs es va crear un Cos d'Adjunts, al qual podien pertànyer tots els ciutadans de Mataró mitjançant una aportació econòmica.

Els organitzadors, en el setmanari *La Nau* del 20 de juliol de 1918, davant un tema tant prosaic com aquest i per justificar demanar aportacions econòmiques als mataronins que hi volguessin assistir, publicà un llarguíssim article ple de frases grandiloqüents i que val la pena de transcriure'n alguns fragments.

«L'entusiasme que la gaia Festa, ha despertat en totes les classes socials mataronines sobreix de totes les il·lusions que sobre l'èxit de la festa podien fer-se les entitats organitzadores.»

21 Higini Anglès i Pàmies. Maspujols, 1888 – Roma, 1969. Capellà i musicòleg. Va estudiar amb Felip Pedrell. Fou cap del Departament de música de la Biblioteca de Catalunya, membre de l'Institut d'Estudis Catalans, director del Instituto Español de Musicología del CSIC i des de 1947 president del Pontificio Istituto di Musica Sacra a Roma.

«La Festa d'Amor i Poesia que tants anys no s'havia celebrat a Mataró serà una palesa revelació de la reacció espiritual del nostre poble i sobretot marcarà una fita digna de recordança en el camí lluminós de la nostra Joventut Nacionalista.»

«Davant l'interès que tot Mataró ha demostrat i per la magnífica abundor de poesia que ha de vessar la nostra festa, les entitats organitzadores haurien volgut que la Festa d'Amor i Poesia es pogués celebrar en plena Natura, sota la blavor del cel i davant de la inquietut infinita de la mar llatina.»

«Més l'ordenació de les coses no ho permeten aixís; i havent de celebrar-se en un lloc, el millor de Mataró, però a la fi limitat, per la major esplendor de la Festa, les entitats organitzadores s'han vist obligades a regular ordenadament la participació dels mataronins.»

«És per això, que s'ha acordat el major lluïment de la Festa, que els Jocs Florals sien una festa de la solidaritat espiritual i econòmica entre els que podríem nomenar actors i els espectadors.

«A aquesta fi s'ha pensat en la creació d'un Cos d'adjunts al qual podran pertànyer tots els ciutadans de Mataró mitjançant una col·laboració econòmica per l'esplendor de la gaia Festa.»

El títol d'adjunt podia adquirir-se fent les aportacions següents: cinc pessetes donaven dret a tres butaques numerades; qui, tenint tres butaques numerades, en volgués dues més podia adquirir-les per dues pessetes. Les llotges es podien adquirir per vint-i-cinc pessetes i la col·laboració d'una pesseta donava dret a una entrada general.

Desenvolupament de l'acte

Aquests Jocs Florals van comptar amb una gran assistència d'espectadors. El *Diario de Mataró y su comarca* del dia 30 de juliol en fa una ampla ressenya.

Des d'unes hores abans la Rambla Castelar (l'actual Rambla) era plena de públic que es dirigia a l'acte. El local estava vistosament engalanat. Al centre de l'escenari hi havia el seient de la Reina de la Festa, la bandera catalana i flors i plantes tropicals. Darrere de la Reina, la Banda Municipal amb Agustí Coll i Agulló, el seu director, va interpretar diverses composicions.

A la dreta de la reina seien els representants de l'Ajuntament amb el primer tinent d'alcalde senyor Riera – que va obrir l'acte – el tinent senyor Quadrada, el síndic senyor Peradejordi i els consellers senyors Pons, Miralles, Vinardell, Vilardell, Valls, i Ramis amb el secretari senyor Sánchez de Boado; el president de la Mancomunitat de Catalunya senyor Josep Puig i Cadafalch; el rector de Sant Joan i Sant Josep mossèn Pere Cañas i els diputats a Corts per la Lliga Regionalista senyors Carles de Fortuny i Antoni Miracle.

A l'altre costat de l'escenari, els membres del jurat literari i el musical, el president de la Unió Regionalista a Mataró, senyor Josep Monserrat; els senyors Graupera i Bartomeu, president i vocal de la junta directiva de la Unió Gremial de Mataró; el vicari de la parròquia de Sant Joan i Sant Josep; els Germans Maristes; mossèn Molé, director de l'Orfeó Mataroní; el president de la Joventut Nacionalista a Mataró, senyor Antoni Marfà i altres membres de la comissió.

El discurs de clausura anà a càrrec del Pare Josep Soler i Garde, rector de l'Escola Pia de Mataró, qui amb llenguatge poètic, donà les gràcies als organitzadors de la Festa, als seus

companys dels jurats i en particular al president de la Mancomunitat de Catalunya, el mataroní Josep Puig i Cadafalch, per la seva assistència a l'acte. Va felicitar els poetes i músics premiats, a tots els assistents i a Mataró; finalment es dirigí a la Reina de la festa dient-li que representava, en aquest acte, el símbol de la poesia que tenia per lema *Patria, Fides, Amor*.

Acabada la festa es va celebrar un banquet al saló del Centre Mataroní. Hi van assistir els organitzadors, els premiats, els membres del Consistori i dels jurats, la Reina de la festa amb la seva família, el president de la Mancomunitat, els diputats a Corts i els membres que formaven la presidència de l'acte.

La Unió Gremial va posar a disposició dels organitzadors la seva seu i l'empresari senyor Santiago Domènech el Teatre Clavé.

A la tarda del mateix diumenge, Teresa Baladia, reina dels Jocs Florals, acompanyada de Pompeu Fabra, del poeta Josep Carner i de la seva família, va oferir la Flor Natural a la Mare de Déu de Montserrat, a l'altar de la Confraria a l'església de Santa Anna dels Escolapis, que va ser esplèndidament il·luminat per a l'ocasió.

Altres Jocs Florals a la ciutat

A la nostra ciutat, s'havien celebrat diversos Jocs Florals. A finals del segle XIX, els anys 1883, 1889, 1892 i 1893. La primera meitat del segle XX se'n van celebrar els anys 1904, organitzats per la Comissió de les Festes de Les Santes; 1905, per la societat Nueva Constancia; 1918, convocats per la Joventut Nacionalista de la Unió Regionalista de Catalunya a Mataró; 1919 i 1920 a càrrec de la Societat Iris; 1921, organitzats per

l'Ajuntament de Mataró; 1922, convocats pels Pomells de Joventut mataronins; 1923, a càrrec pel Centre de Dependents i finalment el 1956 els va organitzar la Joventut Femenina d'Acció Catòlica.

Els Jocs Florals de 1918, però, van ser dels que van tenir més projecció. El diari *La Veu de Catalunya* de gran influència social i política, en la línia de l'ideari de la Lliga Regionalista, en diferents edicions, se'n feu molt ressò.

Bibliografia

Diario de Mataró y su comarca. 6,12, 13, 16, 22, 29 i 30 de juliol de 1918.

Enciclopedia.cat. «Consistori de Tolosa». Barcelona: Grup Enciclopèdia Catalana.

ENRICH REGÀS, Francesc (1987). *La vida a Mataró al primer quart de segle. Uns records*. Patronat Municipal de Cultura de Mataró. Col·lecció Caps de Bou núm. 8. Barcelona: Editorial Altafulla.

Generalitat de Catalunya (1998). *Homenatge a Pompeu Fabra – 1868 - 1948*. Col·lecció Catalans Il·lustres. Barcelona: Departament de la Presidència.

GIFREU, Josep (2007). «Pompeu Fabra i el seu temps». Jornada *La figura i l'obra de Pompeu Fabra*. Barcelona: Universitat Pompeu Fabra.

La Nau. Setmanari Nacionalista. Òrgan de la Lliga Regionalista a Mataró. 15 de juny, 20, 25 i 28 de juliol i 3 d'agost de 1918.

La Veu de Catalunya. Diari. Filòlegs i poetes discurs presidencial llegit per

Pompeu Fabra als Jocs Florals de Mataró. 2 d'agost de 1918, p. 11.

MARTÍ COLL, Antoni (2014). «Notícia d'uns tardans Jocs Florals de Mataró i visió de ciutat i els mataronins a través de les opinions sorgides en els Jocs Florals de l'any 1904 i de l'any 1919». *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria* núm 110. Mataró, octubre.

MEDINA CASANOVAS, Jaume (2000). *Estudis sobre Carles Riba*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

MIRACLE, Josep (1968). *Pompeu Fabra*. Volum I. Barcelona: Edicions Proa S. A.

PI VENDRELL, Núria (1986). *Bibliografia de la novel·la sentimental publicada en català entre 1924 i 1938*. Barcelona: Diputació de Barcelona. Biblioteca de Catalunya.

PRADO, Joan Manuel i d'altres (1989). «Història de la Literatura Catalana» fascicles del diari *Avui*, volum I. Edicions 62.

VELLVEHÍ i ALTIMIRA, Jaume (2000). «El primer certamen literari de Vilassar de Mar». XXVII Sessió d'Estudis Mataronins. *Museu Arxiu de Santa Maria*. Mataró.

VILA LUSILLA, Albert (1976). *Literatura catalana*. Editat per Lavínia – Barcelona. Col·lecció Quaderns.